

надъ главата си златното гърне и рече:

— Азъ намѣрихъ истината, царю честити, и дойдохъ да ти я покажа!

— Добре! Пустни го да влѣзе!
обърна се царьтъ къмъ своя вѣренъ войникъ, който пазѣше предъ вратата.

И войникътъ отдаде честъ съ пушката си, а лъжецътъ пристъпи въ царската спалня. Тукъ имаше много чудни нѣща, но отъ всичко най-чуденъ бѣше единъ малъкъ часовникъ, окаченъ надъ леглото на царя. Тоя часовникъ бѣ направенъ като кжщица съ много прозорчета. Презъ всѣко прозорче изхвъркваше по една хубава шарена пеперуда и се губѣше нѣкжде, а въ сжщото време вжтре въ кжщицата дрънкаха безброй вълшебни звънчета.

Лъжецътъ остана прехласнатъ предъ чудния часовникъ и може би дълго още щѣше да стои така и да се любува на шаренитѣ пеперуди и на музиката на вълшебнитѣ звънчета, ако царьтъ не го потупа по рамото и не му напомни, защо бѣше дошелъ.

— Я да видимъ сега, каква е истината! — каза му царьтъ, като седна предъ една голѣма стъклена маса.

И лъжецътъ се приближи до масата, върна златното гърне съ дъното нагоре и още преди да види какво ще падне отъ него извика:

— Ето истината, царю честити!

А отъ гърнето се търкулна едно съвсемъ мѣничко просено зрънце, затича се по масата и спрѣ на единия ѝ край.

— Какво е това? — попита царьтъ.

— Орѣхъ, царю честити! — отвърна веднага лъжецътъ, защото не му се искаше да повѣрва, че за таква мѣничко зрънце ще получи сто крини жълтици.

— Орѣхъ ли? — извика царьтъ и скочи отъ стола си.

— Не, ябълка! — поправи се лъжецътъ, като си помисли, че и орѣхътъ не е достатъчно голѣмъ за богата награда, която ще получи.

— Каква ябълка? — каза царьтъ.
— Я погледни по-добре!

— Ехъ, че съмъ глупакъ! — засмѣ се лъжецътъ. — Вѣрно е, че туй не е нито орѣхъ, нито ябълка, а тиква. И то, каква тиква! По-хубава и по-голѣма отъ нея не съмъ виждалъ презъ цѣлия си животъ!

Тогава царьтъ не каза нищо, а отиде въ дъното на спалнята и плесна три пѣти съ ржце. И въ сжщия мигъ се разтвориха десетъ врати и презъ всѣка врата влѣзоха много царедворци и войници.

— Ударете на тоя човѣкъ толкова тояги, колкото крини съ жълтици очакваше да получи! — рече сърдито царьтъ, като посочи лъжеца. Той се опита три пѣти наредъ да ме излъже, защото не искаше да повѣрва, че това просено зрънце е истината!

— Милостъ, царю честити! — извика разтреперанъ отъ страхъ лъжецътъ и падна на колѣне.

Ала войницитѣ се спузнаха тутакси върху него и го изнесоха на вънъ. Царедворцитѣ пѣкъ зарониха сълзи и вързаха на мустацитѣ си по една черна панделчица въ знакъ на трауръ, защото тоягитѣ въ палача бѣха дрънови и човѣкъ не можеше да изтърпи болката отъ тѣхъ.

Като остана самъ, царьтъ взе просеното зрънце, сложи го на дланъта си и отвори прозореца. Едно незнайно врабче долетѣ веднага отнѣкжде и клъвна радостно зрънцето отъ ржката му.

И тая Божия птичка бѣ по-достойна отъ лъжеца за истината, защото радостта ѝ отъ нея бѣше голѣма.

Светославъ Минковъ